

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-3-078 (Devralma)
Karar Sayısı : 22-55/855-354
Karar Tarihi : 15.12.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Hakan Deniz KARAKOÇ, Ömer Mert AKÇIL, Hafize KÖSE

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Toyota Tsusho Corporation
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Ece Şengül,
Av. Betül BAŞ ÇÖMLEKÇİ, Av. Eda DURU
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Toyota Motor Corporation ve Mitshubishi Corporation tarafından ortak kontrol edilen Good Life Design Co. Ltd'de Mitshubishi Corporation'a kontrol hakkı sağlayan hisselerin, Toyota Tsusho Corporation tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 04.11.2022 tarih ve 32697 sayılı yazı ile intikal eden ve eksiklikleri 02.12.2022 tarih ve 33485 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 09.12.2022 tarih ve 2022-3-078/Ö sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Yapılan bildirimde, Toyota Tsusho Corporation (TTC) tarafından Good Life Design Co., Ltd. (GLD) üzerindeki oy haklarının %(.....) doğrudan Mitshubishi Corporation'dan (MC) devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Bildirim konusu işlemin temelini TTC ve MC arasında 01.04.2022 tarihinde akdedilen Hisse Satın Alma Sözleşmesi (Sözleşme) ve TTC ile Toyota Motor Corporation (TMC) arasında 01.04.2022 tarihinde akdedilen Hissedarlar Sözleşmesi oluşturmaktadır. İşlem sonrasında GLD, %(.....) pay sahipliği ile TMC ve %(.....) pay sahipliği ile TTC tarafından ortak kontrol edilecektir.
- (6) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında; "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir.*" hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (7) Planlanan işlemin ekonomik gerekçesini, (.....) oluşturmaktadır. Bildirim formunda yer verilen bilgilere göre GLD'nin işlem sonrasında TTC ve TMC tarafından ortak kontrol edileceğine ilişkin hükümlere aşağıda yer verilmektedir. *Ortak kontrolün bulunması:*

GLD'nin (.....) direktörü bulunacak olup bunlardan (.....) TMC, (.....) TTC tarafından atanacaktır. Bunun yanı sıra, GLD'nin (.....) denetçi ve (.....) temsilci direktörü bulunacak olup TMC ve TTC (.....) denetçi ve temsilci direktörü atama hakkına sahip olacaktır. Hissedarlar Sözleşmesi uyarınca, (.....) konularına ilişkin kararların GLD'nin yönetim kurulunda özel olarak karara bağlanması gerektiği düzenlenmiştir. Hissedarlar Sözleşmesi'nde bu konulardaki kararların (.....) düzenlenmiştir.

- (8) GLD hâlihazırda kendi yönetimine sahip olup faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürmek için finans, personel ve diğer varlıklar gibi yeterli kaynağa erişim imkânına sahiptir. Bildirim konusu işlemin tamamlanmasının ardından da GLD'nin kalıcı bir temelde bağımsız bir iktisadi birim olarak faaliyet göstermeye devam edeceği ifade edilmektedir.
- (9) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kontrol Kılavuzu) 86. paragrafında "*...Ortak girişim cirosunun %50'den fazlasını üçüncü kişilere yaptığı satışlardan elde ediyorsa, bu tipik olarak bir tam işlevsellik göstergesi olacaktır. Bu oran %50'nin altında ise, olaya özgü bir analiz gerekli olup operasyonel bağımsızlığın tespiti için ortak girişim ile ana şirketler arasındaki ilişkinin gerçek anlamda ticari nitelikte olması beklenmektedir. Böyle bir durumda ortak girişimin mal veya hizmetlerini pazarda en fazla değer veren ve en fazla ödemeyi yapacak olan alıcıya sağlayacağı ve ortak girişimin ana teşebbüslerinin şirketleriyle normal ticari koşullar altında çalışacağı ortaya konulmalıdır. Bu şartlar altında, yani şayet ortak girişim ana şirketlerine üçüncü kişilere davrandığı şekilde davranacaksa, ortak girişimin tahmini satışlarının en azından %20'sinin üçüncü kişilere yapılacak olması yeterli olabilir. Bununla birlikte, ana şirketlere yapılması olası satışların oranı arttıkça, söz konusu ilişkinin ticari niteliğine dair açık bir delil ihtiyacı da artacaktır. Yapılacak değerlendirmede, pazarın genel yapısı da dikkate alınacaktır.*" ifadesi yer almaktadır. Kurul geçmiş tarihli kararlarında ortak girişimin üçüncü taraflara ve ana şirketlerine eşit davranması halinde, planlanan satışların %20'sinin üçüncü taraflarla gerçekleşmesinin yeterli sayılabileceği tespitlerinde bulunulmuştur¹. Taraflarca yapılan açıklamalarda GLD'nin cirosunun yaklaşık %(.....)'sini TMC ile gerçekleştirdiği işlemlerden elde ettiği belirtilmektedir.(.....) oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra taraflar, GLD'nin satışları açısından üçüncü taraflar ve ana şirketleri ile eşit ticari koşullar temelinde faaliyette bulunmaya devam edeceğini ifade etmektedir. Aktarılan hususlar çerçevesinde, GLD'nin tam işlevsellik şartını sağlayacağı kanaatine ulaşılmıştır.
- (10) Tüm bu değerlendirmeler ışığında, bildirim konu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesindeki esaslar çerçevesinde devralma olarak değerlendirilmektedir. Ciro bilgileri dikkate alındığında 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde belirtilen ciro eşiklerinin aşılmış olduğu ve bu sebeple bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (11) TTC küreselde metal, parça ve lojistik, otomotiv, makine, enerji ve tesis projeleri, kimyasallar ve elektronik, gıda ve tüketici hizmetleri ile yardımcı ekipman satışı ve kiralama alanında faaliyet göstermekte olup TTC'nin Türkiye'deki faaliyetleri metal ürünleri, otomotiv parçaları ve lojistik ile endüstriyel makinelerin satışına ilişkindir. TMC ise otomotiv endüstrisi, finans, bilgi ve telekomünikasyon alanlarında faaliyet göstermekte olup Türkiye'de motorlu araçların üretimi, satışı ve ihracatı; motorlu araç parçaları ile motorlu araçların ve otomobil parçalarının alınması depolanması ve nakliyesi gibi lojistik faaliyetlerinde bulunmaktadır. Diğer taraftan GLD yalnızca Japonya'da faaliyet göstermekte olup Japonya'da Toyota City ve Aichi gibi bölgelerdeki hastanelere ve eczanelere tıbbi ekipman ve farmasötik ürünlerinin toptan

¹ Kurulun 31.03.2022 tarihli ve 22-15/253-111 sayılı; 24.03.2022 tarihli ve 22-14/229-100 sayılı; 09.07.2020 tarihli ve 20-33/413-189 sayılı; 10.03.2022 tarihli ve 22-12/177-72 sayılı kararları.

satışı ile laboratuvar testleri ve eczanelerin işletilmesi alanlarında faaldir. GLD, kurumsal sağlık sigortası birliği tarafından sigortalanan çalışanların bulunduğu iş yerlerine kayıtlı diyetisyenler ve halk sağlığı hemşireleri göndererek özel/belirli sağlık rehberlik hizmetleri de sağlamaktadır.

- (12) GLD'nin yalnızca Japonya'da faaliyet göstermesi ve Türkiye'de herhangi bir faaliyetinin bulunmaması nedeniyle TMC ve TTC'nin Türkiye'deki faaliyetleri ile GLD'nin faaliyetleri arasında herhangi bir yatay veya dikey örtüşme bulunmamaktadır. Buna ilave olarak, TMC ve TTC'nin Türkiye'deki ve küresel düzeydeki faaliyetleri arasında da herhangi bir yatay örtüşme mevcut olmadığı taraflarca ifade edilmiştir. Bununla birlikte, TTC'nin Türkiye'de otomotiv materyalleri satışına ilişkin faaliyetleri (üst pazar) ile TMC'nin otomotiv araçlarının üretimi faaliyetleri (alt pazar) arasında bir dikey ilişki bulunmakta olup söz konusu dikey örtüşme GLD'nin faaliyetleri ile yatay veya dikey olarak ilişkili değildir. TTC'nin otomotiv materyallerinin satışına ilişkin 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ait değer bazlı Türkiye pazar payı sırasıyla %(. . . . .); %(. . . . .) ve %(. . . . .) olup TMC'nin otomotiv araçlarının üretimine ilişkin 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ait hacim bazlı Türkiye pazar payı ise sırasıyla %(. . . . .); %(. . . . .) ve %(. . . . .) olarak gerçekleşmiştir². Bu çerçevede, tarafların söz konusu pazarlardaki payının sınırlı seviyede kaldığı değerlendirilmektedir. TTC ve TMC'nin Türkiye'de dikey olarak örtüşen faaliyetlerine ilişkin pazar paylarının sınırlı seviyede olması ve söz konusu dikey örtüşmenin GLD'nin faaliyetleri ile yatay veya dikey ilişkili bir alanda olmadığı hususu birlikte değerlendirildiğinde bildirim konusu işlemin TTC ve TMC arasında koordinasyon doğurucu bir etkiye neden olmayacağı sonucuna varılmaktadır.
- (13) Yapılan bu inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlem ile herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

² TMC'nin otomotiv araçlarının üretimine ilişkin pazar payı hesaplanırken Otomotiv Sanayi Derneği tarafından yayımlanan üretim istatistikleri kullanılmıştır. Bkz. <https://www.osd.org.tr/osd-yayinlari/istatistikler>